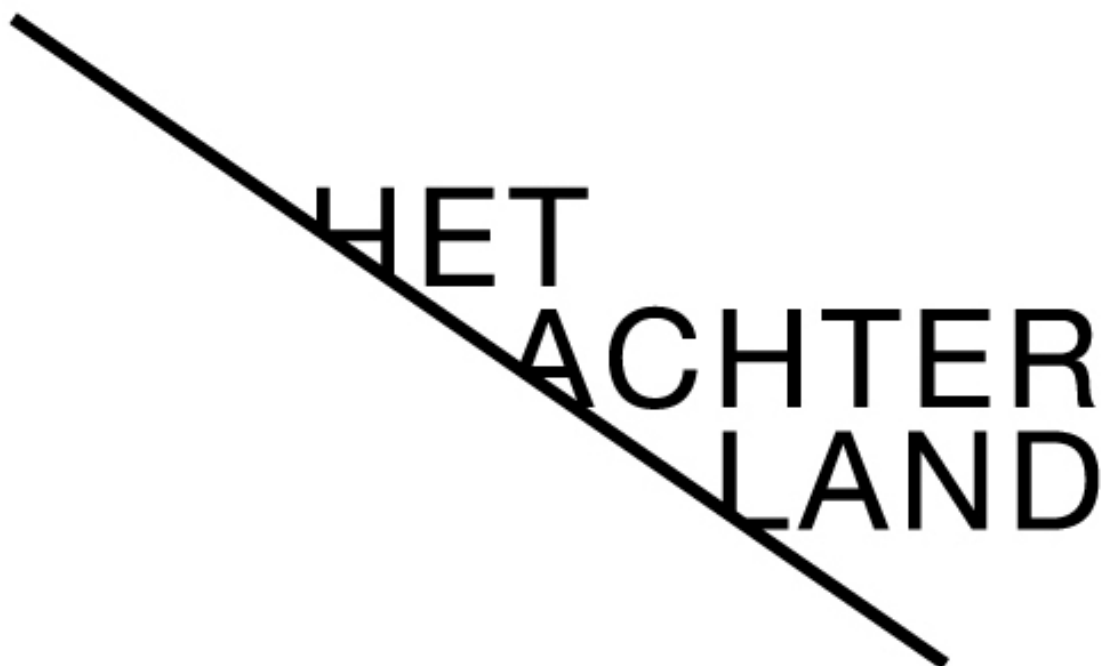

Cultuurlab Het Achterland

Jaarverslag 2022

Inleiding

In dit verslag maken we de tussentijdse balans op met betrekking tot de organisatie en de activiteiten van Het Achterland in 2022.

In het projectplan van Het Achterland hebben we onze activiteiten ondergebracht in 3 programmalijnen, het verdiepingsprogramma, binnenschoolse workshops en buitenschoolse workshops. Wat hebben we afgelopen jaar allemaal gedaan?

Waar is de subsidie voor bedoeld? (Zoals beschreven in de beschikking)

“Wij verlenen de subsidie naar aanleiding van uw volledige aanvraag inclusief de daarin opgenomen begroting. De subsidie is alleen bedoeld voor het realiseren van de activiteiten zoals die in het meerjarenplan staan beschreven.”

De activiteiten bestaan uit het ontwikkelen en uitvoeren van de drie programmalijnen, om zoveel mogelijk kinderen in aanraking te laten komen met een waardevol cultuuraanbod:

- ☐ *Cultuur- en creativiteitseducatieprogramma buitenschools (6-18 jaar in De Molkfabryk);*
- ☐ *Cultuur- en creativiteitseducatieprogramma binnenschools (groep 6, 7 en 8 op scholen);*
- ☐ *Verdiepingsprogramma 12+*

Verdiepingsprogramma 12+

In het voorgangsverslag van 2021 beschrijf ik het verloop van het verdiepingsprogramma en dat we de keuze hebben moeten maken om geen actief verdiepingsprogramma te draaien in 2022. Hiervoor is een wijzigingsverzoek ingediend en goedgekeurd door de Provincie Fryslân. In plaats van het verdiepingsprogramma hebben we het jaar gebruikt om het verdiepingsprogramma als zodanig te onderzoeken. Welke behoeften spelen er bij de jongerendoelgroep en op welke manier zorgen we voor verbondenheid en betrokkenheid onder jongeren bij Het Achterland en ons programma en de projecten?

Het onderzoek heeft uiteindelijk geleid tot een marketingplan waarin de strategie voor de jaren 2023 en 2024 is uitgewerkt. Het marketingplan wordt als bijlage toegevoegd aan dit voortgangsverslag.

De belangrijkste doelen uit het plan zijn:

1.3 Doelen

Waar moet marketing aan bijdragen?

1. In september 2023 melden gemiddeld 15 kinderen per locatie zich aan voor de naschoolse theaterworkshops (7-14 jaar). In september 2024 zijn dit er 20;
2. In september 2023 starten we met een verdiepingsprogramma of soortgelijk aanbod voor jongeren van 12+ met 8 deelnemers. In september 2024 zijn dit er 12;
3. Naamsbekendheid in Fryslân onder de doelgroepen, en indirect onder overheden, fondsen en subsidieverstrekkers, scholen en samenwerkingspartners; Het Achterland wordt erkend als professionele aanbieder van cultuureducatieve activiteiten;
4. In september 2024 bieden we binnenschools programma aan op minimaal 3 scholenkoepels.

Als organisatie staat Het Achterland achter deze gestelde doelen en zullen alles op alles zetten om de doelen te bereiken.

Toetsen van de werkwijze

Om uiteindelijk te kunnen voldoen aan de doelstellingen zullen wij een aantal pilotprojecten ontwikkelen en gaan we actief aan de slag met een jongerenraad. Zowel de pilotprojecten als de jongerenraad zullen starten in 2023.

De pilotprojecten worden een filmproductie (INFLUENCER) en een theaterproductie (ROBIN HOODIE). Daarnaast zullen we in samenwerking met de Lawei het theaterkamp RATATOUILLE organiseren. De beoogde werkwijze binnen deze projecten sluit aan bij de oorspronkelijke opzet van het verdiepingsprogramma, waarbij jongeren in verschillende werkgroepen (disciplines) binnen een productieproces worden gecoacht en begeleid door professionele makers.

De ontwikkeling van deze projecten wordt onder andere getoetst binnen de jongerenraad op haalbaarheid, betrokkenheid en verbondenheid van en voor de jongerendoelgroep.

Het theaterkamp RATATOUILLE is een jaarlijkse coproductie van Het Achterland en Schouwburg de Lawei en heeft de intentie om tenminste 3 keer plaats te vinden in 2023, 2024 en 2025.

Autikunst

Autikunst is een project dat zowel past bij het kopje maatwerk als bij het verdiepingsprogramma. Het is maatwerk vanwege de doelgroep (jongeren met ASS) en het is verdieping vanwege de manier van werken. Binnen Autikunst wordt namelijk verdiept gewerkt aan verschillende theatrale en creatieve projecten. Iedere week wordt er 3 uur gewerkt (van 18-21 uur) aan een project/performance/presentatie. Hierin verschilt Autikunst ten opzichte van de reguliere workshoptrajecten die gemiddeld 45 tot 60 minuten duren.

In 2022 hebben de 5 jongeren van Autikunst gewerkt aan een eigen videoclip, inclusief de muziek, regie, camera, belichting en bewerking van de video.

Cultuur- en creativiteitseducatieprogramma buitenschools

De theaterworkshops

Na een moeizame opstart (zie voortgangsverslag 2021) zien we in 2022 dat de theaterworkshops langzaam aan het groeien zijn. Inmiddels doen er 27 deelnemers mee op 3 locaties, Burgum, Buitenpost en Hurdegaryp. De 27 deelnemers zijn als volgt verdeeld over de leeftijdsgroepen:

- 7 t/m 10 jaar 17
- 11 t/m 14 jaar 9
- 15 t/m 18 jaar 1

We zien dat kinderen en jongeren die vorig seizoen nog twijfelden er dit seizoen wel bij zijn. Het is dus belangrijk om actief te blijven op deze locaties en dat de naamsbekendheid groeit. Het is een proces van de lange adem.

Presentaties

Op 27 november 2022 hebben alle groepen een korte presentatie gegeven. Een heuse theatervoorstelling met publiek in de Molkfabryk. Ook dit is een belangrijke mijlpaal, want dergelijke presentaties dragen enorm bij aan de zichtbaarheid en naamsbekendheid van Het Achterland.

Open dagen en exposities

In 2022 heeft Het Achterland in samenwerking met verschillende partijen een opendag en een expositie georganiseerd. Dit waren de Kunst Kerst en Kitsch markt in samenwerking met VAKwerk, Modesto Duns, Cultuurcentrum De Waldsang en De Molkfabryk. En expositie de Vrolijkheid, in samenwerking met Stichting de Vrolijkheid die zich inzet voor jongeren uit het AZC Burgum.

Tijdens de kunst, kerst en kitsch markt hebben de theatergroepen van Het Achterland korte presentaties en performances uitgevoerd. De presentaties en performances waren voor zowel de kinderen en jongeren als voor Het Achterland een mijlpaal, want vanuit het workshopprogramma was dit nog niet eerder georganiseerd. Op 8 juli 2023 presenteren de groepen zich opnieuw in een volwaardig theaterprogramma in de Molkfabryk.

Gedurende de expositie van de Vrolijkheid heeft Het Achterland haar deuren geopend voor eenieder die nieuwsgierig was. In samenwerking met de Vrolijkheid zijn er verschillende workshops aangeboden, waaronder de workshop podcasten. Kinderen, jongeren en ouders konden ervaren hoe

het is om onderdeel te zijn van een podcast. Daarnaast waren er workshops zeefdrukken en een workshop projecties maken.

De Woonkamer

In maart 2022 zijn we gestart met De Woonkamer, een project waarin jongeren die vallen binnen het ASS spectrum wekelijks met gelijkgestemden kunnen samenkomen en zich creatief en artistiek ontwikkelen. De Woonkamer heeft een laagdrempelig karakter en er zijn verplichtingen of doelen zoals eindperformances waar de jongeren zich aan moeten committeren. In het afgelopen jaar heeft de woonkamer 18 unieke jongeren bereikt, waarvan er 14 op structurele basis deelnemen aan het project.

Workshops toegepaste muziek

De workshops toegepaste muziek kwamen voort uit de behoefte van de jongeren van de Woonkamer om op andere manieren bezig te zijn met muziek en de kans om in samenwerking met Neokans een aantal extra workshops te faciliteren. Het Achterland heeft 3 verschillende workshops aangeboden aan de jongeren van de woonkamer. Dit waren de volgende workshops: je eigen instrument bouwen, muziek produceren en muziek gebruiken bij theater. De workshops waren een groot succes. De jongeren waren erg enthousiast.

Straatkunst Burgum

Het initiatief voor dit project ligt bij Burgumer Gerrit Zandbergen. Tijdens het uitlaten van zijn hond ergerde Gerrit zich regelmatig aan het vaak lelijke en lege straatbeeld op bepaalde plekken, of non-plaatsen, zoals hij ze zelf noemt. Naar aanleiding van verschillende gesprekken met andere dorpsbewoners en partijen (Burgum2040, basisscholen en middelbare scholen en Berchhiem) is er veel draagvlak voor het Straatkunst Burgum ontstaan in het dorp.

Het Achterland heeft het project opgepakt en is de kartrekker geworden. Het project is gepitcht bij Arcadia en is inmiddels hurdrider geworden. Met de financiële steun vanuit Arcadia zijn er aanvullende subsidies geworven en zodoende is het project begin 2023 van start gegaan. Op woensdag 10 mei 2023 zal er een feestelijke onthulling zijn van de eerste muurschilderingen.

Cultuur- en creativiteitseducatieprogramma binnenschools

Kunst en cultuurproject Oarsprong

Met het kunst en cultuurproject van De Oarsprong blijft Het Achterland betrokken en investeren (visie en missie) in een breed cultuureducatief aanbod in de regio Tytsjerksteradiel. In 2022 hebben 10 kunstvakdocenten vanuit verschillende disciplines ongeveer 1000 uur aan kunst- en cultuuronderwijs mogen verzorgen op alle 12 scholen van De Oarsprong.

Binnen dit project werkt Het Achterland intensief samen met De Waldsang en Keunstwurk.

Een belangrijk onderdeel van dit project is het deskundiger maken van zowel de leerkrachten als de kunstvakdocenten. Daarvoor hebben we 6 verdiepende inspiratiesessies georganiseerd en zijn we gezamenlijk op zoek naar een nieuwe taal, de taal van creativiteit binnen het onderwijs. Deze verdiepende sessies vonden plaats in de Maakplaats van Het Achterland.

Cultuureducatiefestival

Het kunst en cultuurproject van De Oarsprong werd in juli 2022 feestelijk afgesloten met een cultuureducatiefestival voor alle leerlingen en medewerkers van De Oarsprong. Gedurende een week waren er diverse theatervoorstellingen, workshops, en leuke activiteiten zoals een silent disco en kon iedereen meespelen met Drumforce One. Een zeer geslaagde week die nog steeds na resoneert bij iedereen die betrokken was.

Andere PO scholen

In 2022 hebben naast De Oarsprongscholen samengewerkt en lessen verzorgt op 't Partoer in Burgum en De Boustien in Zwaagwesteinde. We merken dat scholen behoefte hebben aan een

breder cultureel aanbod op scholen, aanvullend op de bestaande muzieklessen. We zullen ons aanbod ook in 2023 verder op de kaart zetten en nog meer scholen aan ons verbinden.

Samenwerking Liudger Burgum

Het Liudger is een van de twee middelbare scholen in Burgum en weet Het Achterland inmiddels steeds vaker te vinden. Zo hebben we in 2022 net zoals in 2021 de theatertalentklas weer ondersteund met een theaterdocent en hebben alle 2^e klassers van de school een introductieworkshop theater gevolgd tijdens de 'ik-dag'. We kijken positief naar de toekomst waarin we de samenwerking nog meer willen intensiveren. In 2023 en 2024 gaan we gezamenlijk onderzoeken op welke wijze cultuureducatie nog meer geïntegreerd kan worden in het onderwijs van de school.

Extra activiteiten en ontwikkelingen

Realisatie maakplaats

In 2022 heeft Het Achterland samen met Keunstwurk een allereerste maakplaats gerealiseerd. De maakplaats is een fysieke plek waar op verschillende niveaus gewerkt kan worden aan kunst- en cultuureducatie. Zoals hierboven al genoemd vinden de verdiepende inspiratiesessies en deskundigheidsbevordering van leerkrachten en kunstvakdocenten hier plaats en kunnen verschillende groepen kinderen en jongeren er workshops volgen. Daarnaast is er veel ruimte voor experiment en onderzoek binnen deze verschillende doelgroepen, worden er nieuwe vaardigheden geleerd en nieuwe of verborgen talenten en interesses ontdekt en ontplooid.

Organiseren van cultuurdagen en cultuurweken VO en PO

Sinds september 2022, de start van het huidige schooljaar, weten steeds meer scholen ons te vinden met de vraag of wij een cultuurdag en/of cultuurweek voor de school kunnen organiseren. Deze cultuurdagen/.weken zijn voor Het Achterland een mooie manier om de zichtbaarheid en naamsbekendheid van de organisatie in de regio te vergroten.

Deelnemersaantallen en verwachte groei

In het meerjarenplan van Het Achterland hebben we de verwachte groei van Het Achterland in kaart gebracht (zie tabel hieronder).

Deelnemers workshopprogramma binnenschools

Cultuurjaar	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024	2024 - 2025
Aantal deelnemende scholen - Tytsjerksteradiel	Vervalt ivm Corona	3	4	5	6	7
Aantal deelnemende scholen - regio NO-FRL		0	4	6	8	10

Deelnemers workshopprogramma buitenschools (in De Molkfabryk)

Groeiprognoze workshopprogramma buitenschools (in de Molkfabryk)																		
Cultuurjaar	20/21		21/22		22/23				23/24				24/25					
Leeftijdsgroep	Dag 1		Dag 1		Dag 1		Dag 2		Dag 1		Dag 2		Dag 1		Dag 2		Dag 3	
	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2	Blok 1	Blok 2
6 - 8 jaar	8	8	10	10	10	10	10	10	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
9 - 11 jaar	8	8	10	10	10	10	10	10	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
12 - 18 jaar	8	8	10	10	10	10	10	10	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Totaal	48		60		120				144				216					

Deelnemers verdiepingsprogramma

Cultuurjaar	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024	2024 - 2025
Lichting						
2019 - 2020	8	5	4	4		
2020 - 2021		10	7	5	5	
2021 - 2022			12	8	6	6
2022 - 2023				14	10	7
2023 - 2024					15	12
2024 - 2025						15
Totaal aantal deelnemers	8	15	23	31	36	40

De daadwerkelijke aantallen staan hieronder vermeld, specifiek voor 2022 ter vergelijking met 2021.

Cultuurjaar	2021	2022
Deelnemende scholen - Tytsjerksteradiel	13	15
Deelnemende scholen - NO-Fryslan	0	0
Deelnemersaantallen:		
Workshops buitenschools		
Locatie Molkfabryk	8	13
Locatie Hurdegaryp	4	7
Locatie Buitenpost	0	7
Verdiepingsprogramma	3	0
Autisme programma	6	6
Woonkamer	0	18
Samenwerking theatertalentklas Liudger Burgum	13	12

Samenvattend

Het Achterland is een organisatie die in positieve zin nog volop in ontwikkeling is. We zien kansen, potentiële samenwerkingsverbanden en ervaren dat we steeds beter worden gevonden door scholen en andere partijen in de regio. We hebben in 2022 de tijd genomen om goed stil te staan bij wat we de komende twee jaar willen doen en dat maakt ons wendbaar en geeft ons focus.

Vooruitkijkend op 2023 gaat we een aantal projecten organiseren waarmee we onze beoogde werkwijze van het verdiepingsprogramma verder kunnen uitwerken in wat wij 'het productiehuis' zijn gaan noemen. In het marketingplan is een duidelijke strategie voor de komende twee jaar beschreven. Een van de belangrijke onderdelen van deze strategie is het inzetten van een jongerenraad.

Het Achterland bouwt de komende jaren stevig door aan haar fundament en kijkt zeer positief naar de toekomst.

Toelichting Kosten en Opbrengsten

Stichting Het Achterland heeft een stabiel financieel jaar achter de rug. Door de eigen bijdrage in de realisatie van de Maakplaats is er een tekort op de begroting. Dit tekort wordt aangevuld vanuit de continuïteitreserve van Het Achterland.

Voor een verdere toelichting op de cijfers van 2021 verwijs ik naar het bijgevoegde pdf bestand begroting + realisatie en toelichting.